

**COVID Vakcinų neštumo ir maitinimo krūtimi metu
Gyvų klausimų ir atsakymų paskaita, 2021 m. rugsėjo 9 d.
Santrauka**

Šio renginio tikslas yra suteikti informaciją ir suteikti žmonėms ramumą bei galimybę paklausti klausimus, kuriuos turite dėl COVID-19 vakcinų ir neštumo.

- **Suzanne Meredith**, Norfolko apskrities tarybos visuomenės sveikatos direktoriaus pavaduotojas
- **Tracy Williams**, Vyr. slaugytojas ir CCG valdymo tarnybos narys, turintis programą nelygybėms spręsti
- **Nicola Lovett**, Vadovaujanti akušerė Norfolko ir Waveney vietos motinystės ir naujagimių sistemai (LMNS)
- **Dr Sarah Flindall**, GP partneris Great Yarmouth at East Norfolk Medical Practice medicinos praktikoje ir LMNS klinikinis patarėjas

Nacionalinė situacija (Suzanne Meredith):

Naujausia informacija teigia, kad COVID-19 vakcinų yra rekomenduojamos neštumo metu ir nėščios moterys yra skatinamos pasiskiepyti, nes tai geriausias būdas apsisaugoti nuo COVID-19 ir ligos poveikio.

Matome vis daugiau tyrimų ir įrodymų, teigiančių, kad daug nėščių moterų Jungtinėje Karalystėje ir kitose šalyse, pvz., JAV, saugiai pasiskiepijo ir neturėjo rimto neigiamo poveikio sau ar savo kūdikiams, todėl mes matome realaus gyvenimo įrodymus, kad vakcina yra saugi.

Taip pat gauname vis daugiau įrodymų iš Jungtinės Karalystės akušerinės stebėjimo sistemos, kuri stebi daug informacijos apie kiekvieną nėštumą ir jo rezultatus, ir jie mums praneša, kad šių metų gegužės – liepos mėnesiais moterų, kurios dėl COVID komplikacijų buvo paguldytos į ligoninę neštumo metu - 98 % buvo nepaskiepytos. Per tą laiką nebuvo jokių moterų, kurios būtų paskiepytos abiem vakcinų dozėmis ir paguldytos į ligoninę. Tai tikrai teigiami ženklai, rodantys, kad vakcina veikia ir saugo moteris, taip pat kad dviguba vakcinacija yra tikrai veiksminga.

Dabar virusas mūsų bendruomenėse sklinda vis plačiau. Mums grįžtant į įprastą gyvenimą atsiranda vis daugiau progų susirgti virusu. Dauguma nėščių moterų, susirgusių COVID, paprastai turi labai nedidelius simptomus, tačiau yra mažas, bet vis didėjantis skaičius nėščių moterų, kurioms nuo COVID-19 išsivysto sunki liga ir jos neštumo metu patiria rimtų komplikacijų. Taigi tai paskatino patikimus ekspertus visoje šalyje, įskaitant Karališkojo akušerijos ir ginekologijos kolegijos bei Karališkojo akušerių kolegijos žmones. Dabar jie rekomenduoja skiepytis visoms nėščioms moterims, nes skiepai yra geriausias būdas sumažinti riziką susirgti COVID-19 ir tada patirti komplikacijas.

Vietinės aktualios temos (Dr Flindall):

Tokie klausimai gali kilti mano konsultacijų metu ir galbūt tai yra keletas dalykų, dėl kurių jūs nerimavote.

Kl. Ar vakcina turės įtakos mano kūdikiui?

A. Taip, tačiau tai labai teigiama įtaka. Mes žinome, kad jūsų nėštumo metu, rizikos auga. Jeigu mes paskiepysime jus, tada ši rizika yra smarkiai sumažinta. Jeigu mes apsaugosime jus - apsaugosime kūdikį. Be to, skiepydamiesi sukursite antikūnus, o kai kurie iš šių antikūnų apsaugos jūsų kūdikį dar prieš jam gimstant ir suteiks dar didesnę impulsą nesubrendusiai besivystančiai imuninei sistemai, kurią vėliau galėsite dar labiau padidinti maitindami krūtimi pirmąsias jų dienas.

Kl. Gal man tiesiog palaukti kol kūdikis gims?

A. Ne, prašau to nedaryti - mes skiepijome milijonus žmonių visame pasaulyje ir mums reikia, kad būtumėte paskiepyti dabar dėl visų priežasčių, dėl kurių ką tik paaiškinau, kad turime jus apsaugoti nėštumo pradžioje ir turime žinoti, kad jūsų kūdikis turės kažkiek antikūnų, kurie juos apsaugotų.

Kl. Koks gali būti šalutinis vakcinos poveikis?

A. Mes žinome, kad daugiau nei 150 000 nėščių moterų buvo paskiepytos tokiose šalyse kaip JAV. Šalutinis poveikis yra tikėtinas toks pat kaip ir bet kuriai kitai panašaus amžiaus moteriai, kuri nebuvo nėščia. Taigi, galite jausti skausmą rankoje, gali būti sunkiau kelti ranką ir galite jausti karščiavimą ir nuovargį. Tai tas pats poveikis, kurį galite patirti, jei būtumėte pasiskiepyje nuo gripo ir kokliušo, kuriuos abu rekomenduotume ir kurie buvo naudojami daugelį metų.

Kl. Vakcina buvo sukurta labai greitai ir nebuvo testuojama nėščioms moterims. Kaip žinoti, kad ji saugi?

A. Šios rūšies vakcinos buvo labiau ištirtos ir plačiau aptariamoms tiek vyriausybės, tiek mokslo, tiek žiniasklaidos lygiu nei bet kuri kita medicininė intervencija. Taigi, mes žinome, kad ji yra geriausia, kas pagaminta ir yra siūloma. Ir jūs nesate bandomoji grupė - mes ją jau panaudojome daugeliui šimtų tūkstančių moterų. Todėl taip, mes žinome, kad ji saugi.

Kl. Ar man vis dar maitinti krūtimi, jeigu pasiskiepyčiau?

A. Taip, po pasiskiepyjimo jūs galite ir toliau maitinti krūtimi. Mes žinome, jog tai yra saugu ir buvo išbandyta, todėl žinome, jog tai apsaugos jūsų vaiką.

Kl. Ar vakcina ateityje turės įtakos mano vaisingumui?

A. Buvo iškeltas ilgalaikis poveikis vaisingumui ir buvo atlikti tyrimai su gyvūnais, kurių dauginimasis yra daug spartesnis ir jie parodė, kad DNR kiekis kiaušiniuose ar spermoje nepasikeitė ir nebuvo pastebėtas jos poveikis vaisingumui. Norėdami tai

suprasti, žinome teigiamą sveikos gyvensenos pasirinkimo poveikį ir iš tikrųjų neigiamą kitų poveikį vaisingumui.

Klausimai iš visuomenės:

K. Ką rekomenduojate moterims, kurios prieš nėštumą pirmą kartą pasiskiepėjo „Astra Zeneca“? Stengiuosi rasti patikinančią informaciją dėl vakcinės saugumo nėštumo metu, tačiau man buvo pasakyta, kad, nepaisant to, privalau gauti antrąją „Astra Zeneca“ dozę.

A. Tracy Williams - šiuo metu rekomenduojame žmonėms skiepytis ta pačia vakciną abiem dozėmis, nes tai suteiks jums didžiausią antikūnų, skirtų saugumui ir apsaugai nuo COVID-19, gamybą. Visame pasaulyje buvo atlikti vakcinų tyrimai ir žinome, kad jos yra saugios, tačiau tyrimai nebuvo atlikti nėštumo metu. Mes vertiname žmonių susirūpinimą dėl „Astra Zeneca“ vakcinės, o dabar siūlome ir „Pfizer“ bei „Moderna“. Tačiau gavę vieną „Astra Zeneca“ vakcinės dozę be jokių problemų, būkite tikri, kad neturėtumėte patirti rimtų šalutinių poveikių, susijusių su antrąja.

KI. Kokie duomenys įrodo, kad vakcina yra 100% saugi motinai ir kūdikiui?

A. Suzanne Meredith - apie vakcinės saugumą jau kalbėjome porą kartų - žinome, kad kai buvo atlikti pirminiai tyrimai, jie nenaudojo nėščių moterų, nes tyrimai paprastai neatliekami nėščioms moterims. Tačiau mes žinome, kad nuo to laiko yra realių pasaulio duomenų ir papildomų tyrimų, kuriuose nagrinėjamas bet koks neigiamas poveikis, stebint daugybę žmonių, ypač JAV. Daugiau nei 148 000 nėščių moterų buvo paskiepytos JAV, daugiau kaip 62 000 Anglijoje ir daugiau nei 4000 Škotijoje. Taip pat yra sukurta sistema, skirta užtikrinti, kad bet koks neigiamas poveikis būtų pastebėtas ir apie jį būtų pranešta, o žmonės nuolat juos peržiūri, norėdami rasti problemų, kurios galėtų kelti susirūpinimus. Rimto neigiamo poveikio nebuvo aptikta, todėl esame tikri, kad vakcina yra saugi. Jeigu atsiranda kokių nors duomenų, yra papildomos sistemos, kuriuos yra nuolat stebimos.

Q. Aš esu nėščia. Kaip galiu pasiskiepyti? Ar yra patogesnė vieta?

A. Nicola Lovett - Vakciną galite gauti bet kur, kur yra siūlomos vakcinės, tačiau jei esate susirūpinusios ir norite pirmiausia pasikalbėti su akušere, dabar visi trys mūsų ūminės ligoninės pasitikėjimo fondai turi užsiėmimus, kurių metu nėštumo klinikose dalyvauja skiepijantys gydytojai, todėl siūlau pasikalbėti su akušere ar nėštumo klinika, kad sužinotumėte, kada jie bus rengiami. Taip pat galite paprašyti greito leidimo - akušerė gali jums duoti raudoną kortelę, kurią galite naudoti norėdamos patekti į eilės priekį įprastuose ligoninės skiepijimo centruose. Bet jei negalite patekti į ligoninę, galite pasiskiepyti bet kurioje Norfolko ir Waveney vietoje. Jie paklaus jus, ar esate nėščia ir jei turite daugiau klausimų, galite paprašyti jų susisiekti su viena iš mūsų LMNS akušerių. Gali praeiti kiek laiko, tačiau mes jums perskambinsime.

Q. Šiuo metu stengiuosi pastoti. Gavau pirmąją vakcinacijos nuo COVID-19 dozę, ar turėčiau atidėti nėštumą iki antrosios dozės?

A. Tracy Williams – taip, skiepykitės antrą kartą kuo greičiau, taip pat ir ankstyvosiose nėštumo stadijose, kad būtumėte apsaugotos.

Q. Ar galiu skiepytis IVF gydymo metu?

A. Sarah Flindall – Pasak Karališkojo akušerijos ir ginekologijos koledžo, atsakymas yra - taip. Tačiau, jei jau esate klinikinės komandos narys, tikriausiai geriausia tiesiog trumpai su jais taip aptarti.

K. Ką turėčiau daryti, jei į vakciną atsiras reakcija?

A. Nicola Lovett - Jei tai lengva reakcija, pvz., „sunkios rankos“ jausmas, šiek tiek skauda galvą, tiesiog išgerkite paracetamolio ir eikite anksčiau miegoti. Jei tai yra sunki reakcija ir bėrimas, kai jaučiatės gana blogai, turėsite apie tai pranešti savo šeimos gydytojui.

Kl. Ar man kyla didesnė kraujo krešulių rizika, jei nėščia gausiu antrą „Astra Zeneca“ dozę?

A. Sarah Flindall - Kai kilo problema dėl kraujo krešulių, tai buvo vienas iš klausimų, kuriuos turėjo visi. Mes žinome, kad statistškai nėščioms moterims labiau tikėtina, kad krešuliai išsivystys, tačiau tai nepasitvirtino ir panašu, kad krešėjimas yra imuninis ir atsitiktinis. Mes pripažįstame, kad taip pat padidėja krešėjimo problemų rizika, susijusia su pačia COVID infekcija. Taigi, paprastas atsakymas yra ne. Neseniai „AstraZeneca“ buvo skirta naudoti vyresnio amžiaus žmonėms, „Pfizer“ ir „Moderna“, naudojamos jaunesnėse grupėse. Buvo rekomenduojama visiems jauniems žmonėms, kurie pirmą kartą pasiskiepijo „Astra Zeneca“, tęsti šį kursą ir nebuvo pranešta apie jokiais problemomis.

Kl. Kaip mes žinotume, ar kūdikiui pasireiškė alerginė reakcija?

A. Tracy Williams - Manau, kad turbūt kyla klausimas, kaip kas nors žinotų, ar kūdikis prieš gimdymą turėjo alerginę reakciją? Vakcinacija skatina jus gaminti antikūnus, todėl teigiamas dalykas yra tai, kad prieš gimdymą kūdikiui bus perduoti antikūnai iš tų, kuriuos gamina mama. Žinoma, nėštumo metu mes naudojame mRNR vakciną, tai yra „Pfizer“ ir „Moderna“ ir žinome, kad jos organizme yra tik labai trumpą laiką, kol tie antikūnai gaminami. Tačiau kūdikio stebėjimas prieš gimdymą dėl galimų alerginių reakcijų į vakciną nėra daromas. Jei po vakcinacijos nuo COVID maitinate kūdikį krūtimi, taip pat perduodate savo antikūnus ir mes nesitikėtume, kad jūsų kūdikis turėtų alerginių reakcijų, jei maitinate krūtimi.

A. Nicola Lovett - gimus kūdikiui, mes visada žiūrime į kūdikio sveikatą apskritai. Jei skiepijotės kol maitinate krūtimi, nesitikėtume, kad kūdikiui pasireiškė alerginė reakcija. Ir tikrai puikus dalykas, susijęs su motinos pienu, yra tas, kad motinos piene buvo rasta vakcinacijos antikūnų, todėl kūdikis iš tikrųjų gauna apsaugą nuo viruso. To padariniai dar nematyti - mes nežinome, ar tai apsaugo kūdikius nuo viruso užkrėtimo vėliau. Turime nuolat rūpintis kūdikiais, nes kai jie gimsta, jie susiduria su daugybe skirtingų dalykų, todėl, jei manote, kad jūsų kūdikis serga,

turite kreiptis pagalbos į savo šeimos gydytoją, akušerę ar sveikatos priežiūros specialistą .

Informaciją apie skiepimą nuo COVID-19 ir nėštumą, maitinimą krūtimi ir vaisingumą galima rasti svetainėje <https://www.justonenorfolk.nhs.uk/covid-19-coronavirus-faqs/covid-19-vaccinations>. Tiesioginių klausimų ir atsakymų sesijos įrašą taip pat galite peržiūrėti čia, skirtuke „Nėštumas ir žindymo laikotarpis“.

Pakartotinės vakcinacijos - nuo 2021 m. rugsėjo 20 d. visame Norfolke ir Waveney bus pradėtos siūlyti pakartotinės vakcinos nuo COVID, laikantis nacionalinių ir JCVI gairių. Tai yra papildoma trečioji vakcinos dozė, skiepijama ne anksčiau kaip po šešių mėnesių po pirmojo skiepavimo kurso, siekiant užtikrinti nuolatinę apsaugą nuo COVID artėjant žiemai. Jei esate nėščia ir jums pasiūlė papildomą vakciną - pasinaudokite tuo. Visa čia pateikta informacija taip pat susijusi su stiprinimo programa. NHS susisieks su jumis, kada ateis jūsų eilė.

Daugiau informacijos rasite čia:

<https://www.norfolkandwaveneyccg.nhs.uk/covid/booster-third-dose-covid-vaccinations>